

Dönem : 4

Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 194'e 2 nci Ek

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü Maddelerinin Değiştirilmesine, Değişik 60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde İlâvesine Dair Kanun Tasarısının C. Senatosunca Değiştirilen ve M. Meclisince Benimsenmeyen Metni Hakkında Karma Komisyon Raporu ile M. Meclisi, C. Senatosu ve Karma Komisyon Metinleri (M. Meclisi : 1/286; C. Senatosu : 1/364)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 514)

Karma Komisyon Raporu

Millet Meclisi

Karma Komisyonu

Esas No. : 1/286

Karar No. : 2

6 . 5 . 1976

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza 13 . 4 . 1976 tarihinde havale buyurulan ve Millet Meclisinin 30 . 6 . 1975 tarihli 96 ncı Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen ve Cumhuriyet Senatosunun 15.7.1975 tarihli 74 ncü Birleşiminde değiştirilerek kabul edilen 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 nci ve 4 ncü maddelerinin değiştirilmesine, değişik 60 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine ve bu kanuna iki ek madde ile bir geçici madde ilâvesine dair kanun tasarısının, Anayasanın 92 nci maddesine göre kurulan Karma Komisyonumuzda 4 . 5 . 1976 tarihinde görüşülmesi yapılarak Genel Kurula aşağıdaki mülâhazalarla arz edilmesine karar verilmiştir.

1. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu gereğince kurulmuş bulunan bankalar, sigorta şirketleri ve Odalar Birliği personeline ait sigorta hizmetlerinin Sosyal Sigortalar Kurumuna devri hususundaki tasarının Millet Meclisinde kabul edilen metninin Senatoda değişiklikle kabul edilmesi üzerine Anayasanın 92 nci maddesi gereğince kurulan Komisyonumuz 4 . 5 . 1976 tarihinde yaptığı toplantıda uzun müzakere ve tartışmalar sonunda Senatoda kabul edilen metnin kabul edilecek Yüksek Meclise sevkine ittifakla karar verilmiştir.

Komisyonu bu karara götüren nedenler :

a) Bu tasarı bayan memurların 20 sene hizmet süresi sonunda emekli yapılmalarını öngören bir kanun tasarısı olduğu Yüksek Meclisin malumlarıdır.

b) Millet Meclisi Genel Kurulunun 13 . 4 . 1976 tarihindeki toplantısında ek 1 nci madde için Karma Komisyon kurulması kararlaştırılmıştı. Sayın Sosyal Güvenlik Bakanının 15 . 7 . 1975 tarihinde Senato Genel Kurulunda yaptığı konuşmada «Hükümetimiz bu tasarıya banka ve sigortalarda çalışanların da Sosyal Sigorta Kurumu kapsamına alınması hususunda her hangi bir hüküm koymamıştır. Takdir buyuracağınız üzere bu derinlemesine bir tetkiki icabettirmektedir. Onun için bunun esaslı bir tetkike tabi tutulup ayrı bir kanun tasarısı ile düzenlenmesinde fayda vardır. Bunlar hakikaten kanunu düzenlemeyi ve geniş çalışmayı icabettiren bir husustur. Nitekim Askerî Fabrikalar Muavenet Sandığı ve Devlet Demiryolları Yardımlaşma Sandığı ayrıca 991 sayılı Kanunla düzenlenerek bu camiaya eklenmiştir. Çalışmalarımız yapılmaktadır, ileride huzurunuzda bir kanun tasarısı ile gelmeyi ümit ediyor ve o yüzden değişiklik önerilerine katılmıyoruz» demıştır. Ve böylece 506 sayılı Kanuna Millet Meclisinde eklenen teklifin tasarıdan çıkarılmasını istemiştir. Kanun tasarısını hazırlayan, yürütülmesi ile yükümlü Hükümet, ek 1 nci maddenin aleyhinde bulunmasının ge-

rekçeleri Komisyonumuzda da müzakereler sonunda yapılan incelemelere dayanılarak uygun bir mütalaa olarak değerlendirilmiştir.

c) 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine dayanılarak kurulan Sosyal Sigortalar sandıkları sayısı takriben 26 civarında ve bunlardan istifade eden personelin fiilen çalışanları 60 000, emekli, dul, yetim ve çocukları olarak hesab edildiği takdirde ise edinilen bilgilere göre 400 000 civarındadır.

ç) Memlekette mevcut tüm sosyal güvenlik kuruluşlarının bir organizasyonun şemsiyesi altında toplanması her ne kadar 1975 icra planında öngörülmüş ve emredilmiş ise de ve keza Komisyonumuz da bu gereğ prensip itibarıyla içtenlikle katılmayı uygun mütalaa etmiş ise de tatbikatta hâlâ planın istediği ilkeler üzerindeki çalışmalar tamamlanmamış veya taslak halindedir. Bu kadar geniş bir teşkilâtı 16 yıllık faaliyetleri sonunda kazanılmış, hakları ve edindikleri mameleki ile geniş bir etüt mevzuu yapılmadan; doğması muhtemel hukukî ihtilâfları önlemek için, bir tüzük maddesi ile Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlamakta Komisyonumuz şimdilik bir fayda mütalaa edememiş aksine yeni ihtilâflar getirebileceği düşüncesi ile kabule şayan görememiştir. Zira bu haliyle adı geçen kuruluşlar, sandıklar, sigorta şirketleri ve vakıflar, Sosyal Güvenlik Bakanlığına Yüksek Mecliste bir önerge ile bağlanması halinde beklenen müspet sonuç yerine ekonomik hayatımızda özel ve önemli yeri olan bir çok büyük yerli kuruluşumuzu şimdiden tahmin edilemeyecek bazı ciddi, hukukî, malî, idarî ve ekonomik sorunlarla karşılaştıracağı Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Meselâ İş Bankasında emekli maaşı yüksek buna mukabil Sosyal Sigortalar Kurumunda bugün için tavan 6 000 lira olduğuna göre bu halin Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesinde maaşlar yönünden yaratacağı farklılık iki kuruluşta mevcut personel arasında bir huzursuzluk yaratacağı doğaldır. Ayrıca halen Sosyal Güvenlik Bakanlığı mevcut personelinin sağlık işlerini, özlük işlerini, emekli ve maaş muamelelerini hülâsa sosyal ihtiyaçlarını yasaların ve planın emrettiği tarzda istenen seviyeye getirememiş bu yüzden sıkıntı içinde iken fiilî çalışanları ve bunlara bağlı emekli, dul ve yetimlerinin adedi ile 400 000 civarına ulaşan yeni bir yükün bir tüzük maddesi ile bünyesine alacak olan Sosyal Güvenlik Bakanlığının karşılaşacağı sorunlar yönünden de Komisyonumuz meseleyi incelemiştir.

đ) Keza Sosyal Güvenlik Bakanlığı teşkilâtının çalışma ve işleyişi ile 506 sayılı Kanunun 20 nci maddesinde sözü edilen bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları ve bunların teşkil ettikleri birliklerin çalışma ve işleyişine göre personeline verdikleri haklardaki ayrıcalıklar incelendiğinde Bakanlığın kendi personeline verdiği (tanıdığı) haklarla adı geçen kuruluşların personeline tanıdığı haklar arasında ayrıcalıklar bulunduğundan ötürü adı geçen kuruluşların bir tüzük maddesi ile Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlanmasının getireceği ihtilâflar dolayısıyla de mesele Komisyonumuzca uygun mütalaa edilememiştir.

e) Kabul etmek gerekir ki, Sosyal Güvenlik Bakanlığının halen kendi bünyesinde mevcut kuruluşlar arasında ihtilâflar olduğu bir gerçek iken aynı kuruluşun bünyesine verilmek istenen yukarıda adı geçen kuruluşların birbirleri arasında mevcut olan organ uyumsuzluklarının mevcudiyeti ortada iken bu haliyle bunların tümünü Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesi içinde bir tüzük maddesi ile toplamanın doğuracağı yeni ihtilâflar yönünden de Komisyonumuz Millet Meclisinde bir önerge ile tasarıya ithal edilen ek 1 nci maddenin tasarıdan Senatoda çıkarılmasını uygun mütalaa etmiştir.

f) Ayrıca Komisyonumuz çok değişik statülerle kurulmuş ve yerleşmiş kuruluşların taşınır ve taşınmaz malları yönünden olduğu kadar kazanılmış hakların halledilmesi yönünden de bir çok hukukî ihtilâfları beraberinde getireceği düşüncesi ile adı geçen kuruluşların keza bir tüzük maddesi ile Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesine dahil edilmesini kanun tekniği bakımından uygun olduğu kanaatine varamamıştır. Zira bu hali, ileride kuruluşları yeni kanunlar çıkarmak zorunluluğu ile karşı karşıya bırakabilir, düşüncesi Komisyonumuza hâkim olmuştur.

Hülâsa, bütün bu mülâhazalardan sonra Komisyonumuz adı geçen kuruluşların bir tüzük maddesi ile Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlanmasını uygun görememiş ve 506 sayılı Kanunun 20 nci maddesinde adı geçen kuruluşları geçmiş tecrübeleri ve geleceğin tahminlerini etraflı ve derinliğine bir etüde tabi tutarak hazırlanacak bir kanun tasarısı ya da teklifinin yasalaşmasına kadar eskisi gibi devam etmelerini müesseselerin menfaatleri ile bünyesinde taşıdığı personelin özlük ve müktesep haklarının korunması ve muhtemel hukukî

ihtilâfların önlenmesi kanaati ile tasarıya Millet Meclisinde bir önerge ile ilâve edilen ek 1 nci maddenin tasarı bünyesinden çıkarılarak Senatoda kabul edilen metin Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

Böylece, Millet Meclisinde bir önerge ile tasarıya ithal edilen ek birinci madde metinden çıkarılarak, Millet Meclisinde kabul edilen ek 2 nci madde ek 1 nci madde olarak düzeltilmiştir.

Yüksek Meclise arz edilmek üzere Başkanlığa sunulmasına ittifakla karar verilmiştir.

Takdir Yüksek Meclisindir. Arz olunur.

Başkan
Ankara Milletvekili
Fikri Pehlivanlı

Başkanvekili
C. S. Zonguldak Üyesi
A. Demir Yüce

Sözcü
Samsun Milletvekili
İlyas Kılıç

Kâtip
C. S. Trabzon Üyesi
A. Cemil Kara

Üye
C. S. Kütahya Üyesi
Ahmet Öznumcu

Üye
C. S. Trabzon Üyesi
Hasan Güven

Üye
C. S. Tabii Üye
Haydar Tunçkanat

Üye
C. S. İçel Üyesi
Lûtfi Bilgen

Üye
Çorum Milletvekili
Yakup Çağlayan

MİLLET MECLİSİNİN
KABUL ETTİĞİ METİN

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü Maddelerinin Değiştirilmesine, Değişik 60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Bu Kanuna İki Ek Madde İle Bir Geçici Madde İlâvesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 3. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki iki ek madde ile bir geçici madde ilâve edilmiştir :

EK MADDE 1. — 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde sözü edilen Bankalar, Sigorta ve Reasürans Şirketleri, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Borsalar ve bunların teşkil ettikleri birliklere bu kanunun yayımı tarihini takip eden aybaşından itibaren yeni işe alınarak hizmet akdi ile çalıştırılacak kimseler hakkında 506 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Halen çalışmakta olanlarla, bu sandıklardan aylık ve gelir almakta bulunanlar ve bu sandıkların borç ve alacaklarıyla ve diğer bütün mameleki bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde çıkarılacak tüzük esasları dahilinde Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilir.

Bu tüzükte devir şekilleri, aktüaryal hesapların nasıl yapılacağı belirtilir.

Yapılacak aktüaryal hesaplar sonunda tespit olunacak teknik açıklar, sandıklara üye personelin bağlı olduğu kuruluşlarca devir tarihini takip eden 5 yıl içinde fazizleriyle birlikte yıllık eşit taksitler halinde Sosyal Sigortalar Kurumuna ödenir.

CUMHURİYET SENATOSUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü Maddelerinin Değiştirilmesine, Değişik 60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Bu Kanuna Bir Ek Madde İle Bir Geçici Madde İlâvesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 3. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki bir ek madde ile bir geçici madde ilâve edilmiştir.

EK MADDE 1. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun değişik 6 ncı maddesinin, 2 nci, 3 ncü ve 4 ncü fıkralarıyla 4837 sayılı Kanunun muaddel 13 ncü maddesinin (E) bendi hükmü bu Kanunun yürürlük tarihini takip eden malî yılbaşından itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

KARMA KOMİSYONUN
KABUL ETTİĞİ METİN

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü Maddelerinin Değiştirilmesine, Değişik 60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Bu Kanuna Bir Ek Madde İle Bir Geçici Madde İlâvesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 3. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki bir ek madde ile bir geçici madde ilâve edilmiştir.

EK MADDE 1. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun değişik 6 ncı maddesinin, 2 nci, 3 ncü ve 4 ncü fıkralarıyla 4837 sayılı Kanunun muaddel 13 ncü maddesinin (E) bendi hükmü bu kanunun yürürlük tarihini takip eden malî yılbaşından itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

**Millet Meclisinin Kabul Ettiği
Metin**

EK MADDE 2. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun değişik 6 ncı maddesinin, 2 nci, 3 ncü ve 4 ncü fıkralarıyla 4837 sayılı Kanunun muaddel 13 ncü maddesinin (E) bendi hükmü bu kanunun yürürlük tarihini takip eden malî yılbaşından itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

**Cumhuriyet Senatosunun Kabul
Ettiği Metin**

**Karma Komisyonun
Kabul Ettiği Metin**

